

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2005/35/EB

2005 m. rugsėjo 7 d.

dėl taršos iš laivų ir sankcijų už pažeidimus įvedimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 80 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Bendrijos saugumo jūroje politikos tikslas – aukšto lygio saugumas ir aplinkos apsauga, ji grindžiama supratimu, jog visos krovinius jūra gabenančios šalys atsako už tai, kad būtų užtikrinta, jog Bendrijos vandenyse eksploatuojami laivai atitiktų taikomas taisykles ir standartus.
- (2) Esminiai standartai, taikomi teršiančių medžiagų išmetimui iš laivų, visose valstybėse narėse remiasi Marpol 73/78 konvencija; vis dėlto kasdien šių taisyklių nepaiso labai didelis Bendrijos vandenyse plaukiojančių laivų skaičius, nesimant ištaisomųjų veiksmų.
- (3) Įvairiose valstybėse narėse Marpol 73/78 įgyvendinama skirtingai, todėl būtina suderinti jos įgyvendinimą Bendrijos lygiu; visų pirma valstybių narių praktikos, susijusios su sankcijų už teršiančių medžiagų išmetimą iš laivų taikymu, yra labai skirtingos.
- (4) Atgrasančio pobūdžio priemonės sudaro neatskiriama Bendrijos saugumo jūroje politikos dalį, kadangi jos

užtikrina ryšį tarp kiekvienos teršiančios krovinius jūra gabenančios šalies atsakomybės ir joms taikomų sankcijų; siekiant veiksmingos aplinkos apsaugos, būtinos veiksmingos, atgrasančios ir proporcingos sankcijos.

- (5) Todėl svarbu tinkamomis teisinėmis priemonėmis suderinti esamas teises nuostatas, pirmiausia – tikslų atitinkamo pažeidimo sudėties apibrėžimą bei išimties atvejus ir sankcijas, atsakomybę bei jurisdikciją reglamentuojančias būtiniausias taisykles.
- (6) Prie šios direktyvos pridedamos išsamios taisyklės dėl baudžiamųjų nusižengimų ir sankcijų bei kitos nuostatos, numatytos 2005 m. liepos 12 d. Tarybos pamatiniame sprendime 2005/667/TVR dėl baudžiamosios teisės sistemos stiprinimo įgyvendinant teisės aktus dėl kovos su tarša iš laivų ⁽³⁾.
- (7) Nei tarptautinė civilinės atsakomybės ir kompensavimo už taršą nafta sistema, nei tarptautinė su teršimu kitomis pavojingomis ar nuodingomis medžiagomis susijusi sistema neturi pakankamo atgrasančio poveikio, kuris atitinkamas pavojingus krovinius jūra gabenančias šalis priverstų atsisakyti standartų nesilaikymo praktikos; reikiamas atgrasantis poveikis gali būti pasiektas tik nustatius sankcijas, taikomas asmeniui, kuris sukelia jūrų taršą arba prie jos prisideda; sankcijos turėtų būti taikomos ne tik laivo savininkui ar kapitonui, bet ir krovinio savininkui, klasifikavimo bendrovei ar bet kuriam kitam susijusiam asmeniui.
- (8) Taršių medžiagų išmetimas iš laivų turėtų būti laikomas pažeidimu, jei tai padaroma tyčia, dėl nusikalstamo pasitikėjimo ar nusikalstamo nerūpestingumo. Šie pažeidimai pagal šią direktyvą papildantį Pamatinį sprendimą 2005/667/TVR ir susiklosčius jame numatytais aplinkybėmis laikomi baudžiamaisiais nusižengimais.
- (9) Sankcijos už teršiančių medžiagų išmetimą iš laivų nėra susijusios su atitinkamų šalių civiline atsakomybe ir todėl joms netaikomos jokios taisyklės, reglamentuojančios civilinės atsakomybės apribojimą ar atsiradimą, ir jos neriboja veiksmingo kompensavimo asmenims, nukentėjusiems nuo taršą sukėlusios avarijos.

⁽¹⁾ OL C 220, 2003 9 16, p. 72.

⁽²⁾ 2004 m. sausio 13 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 92 E, 2004 4 16, p. 77), 2004 m. spalio 7 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 25 E, 2005 2 1, p. 29), 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2005 m. liepos 12 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ Žr. šio OL 164 p.

(10) Būtinai tolesnis veiksmingas valstybių narių bendradarbiavimas siekiant užtikrinti, kad būtų laiku nustatyti teršiančių medžiagų išmetimo iš laivų atvejai ir išaiškinti pažeidėjai. Dėl šios priežasties Europos jūrų saugumo agentūra, įsteigta 2002 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1406/2002⁽¹⁾, atlieka labai svarbų darbą kartu su valstybėmis narėmis ieškodama techninių sprendimų ir teikdama techninę pagalbą, susijusią su šios Direktyvos įgyvendinimu, bei padėdama Komisijai atlikti visas jai patikėtas užduotis, padedančias veiksmingai įgyvendinti šią Direktyvą.

(11) Siekiant veiksmingiau užkirsti kelią jūros taršai ir geriau su ja kovoti, turėtų būti kuriamos vykdomųjų institucijų, pvz., nacionalinių pakrančių apsaugos tarnybų, sinergijos. Todėl Komisija turėtų atlikti įgyvendinamumo tyrimą dėl Europos pakrančių apsaugos tarnybų veiklos taršos prevencijos ir kovos su ja srityje, kuriame būtų aiškiai pristatomos išlaidos ir nauda. Po šio tyrimo, jei tinkama, turėtų būti parengtas pasiūlymas dėl Europos pakrančių apsaugos.

(12) Kai turima aiškių objektyvių įrodymų apie išmetimą, padariusį didelės žalos arba dėl kurio gali kilti didelės žalos pavojus, valstybės narės turėtų perduoti klausimą savo kompetentingoms institucijoms, siekdamas pradėti teisminį nagrinėjimą pagal 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 220 straipsnį.

(13) Kartu su šia direktyva, 2000 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/59/EB dėl uosto priėmimo įrenginių, skirtų laivuose susidarančioms atliekoms ir krovinių likučiams⁽²⁾, vykdymas yra pagrindinis visų kovos su tarša iš laivų priemonių instrumentas.

(14) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimanamos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽³⁾.

(15) Kadangi šios direktyvos tikslų, tai yra tarptautinių standartų taršos iš laivų srityje įtraukimo į Bendrijos teisę ir sankcijų – baudžiamųjų ar administracinių – už jų pažeidimus įvedimo siekiant užtikrinti aukšto lygio saugumą ir aplinkos apsaugą jūrų transporto srityje, valstybės narės negali deramai pasiekti, ir kadangi šių tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija

gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina šiems tikslams pasiekti.

(16) Šioje direktyvoje visapusiškai gerbiama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija; asmeniui, įtariamam padariusį pažeidimą, turi būti garantuojamas sąžiningas ir bešališkas bylos nagrinėjimas, o sankcijos turi būti proporcingos,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tikslas

1. Šios direktyvos tikslas – į Bendrijos teisę įtraukti tarptautinius standartus taršos iš laivų srityje ir užtikrinti, kad už teršiančių medžiagų išmetimą atsakingiems asmenims būtų taikomos atitinkamos sankcijos, kaip numatyta 8 straipsnyje, siekiant pagerinti saugumą jūroje ir sustiprinti jūros aplinkos apsaugą nuo teršimo iš laivų.

2. Šioje direktyvoje nedraudžiama valstybėms narėms teršimui iš laivų taikyti griežtesnes priemones nepažeidžiant tarptautinės teisės.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

1. „Marpol 73/78“ – tai 1973 m. Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos ir jos 1978 m. naujausios redakcijos protokolas.

2. „Teršiančios medžiagos“ – tai medžiagos, kurioms taikomas Marpol 73/78 I priedas (nafta) ir II priedas (nuodingos skystos urmu gabenamos medžiagos).

3. „Išmetimas“ – tai bet koks pašalinimas iš laivo, kaip nurodyta Marpol 73/78 2 straipsnyje.

4. „Laivas“ – tai bet kokio tipo jūrų laivas, neatsižvelgiant į jo vėliavą, plaukiojantis jūros aplinkoje, įskaitant laivus su povandeniniais sparnais, laivus su oro pagalve, laivus, galinčius veikti po vandeniu, ir plūdrius aparatus.

⁽¹⁾ OL L 208, 2002 8 5, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 724/2004 (OL L 129, 2004 4 29, p. 1).

⁽²⁾ OL L 332, 2000 12 28, p. 81. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2002/84/EB (OL L 324, 2002 11 29, p. 53).

⁽³⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva pagal tarptautinę teisę taikoma teršiančių medžiagų išmetimui į:

- a) bet kurios valstybės narės vidaus vandenį, įskaitant uostus, tiek, kiek taikomas Marpol režimas;
- b) bet kurios valstybės narės teritorinę jūrą;
- c) tarptautinei laivybai naudojamus sąsiaurius, laikantis tranzitinio plaukimo režimo, kaip nustatyta 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos III dalies 2 skyriuje tiek, kiek tokie sąsiauriai priklauso valstybės narės jurisdikcijai;
- d) bet kurios valstybės narės išskirtinę ekonominę ar lygiavertę zoną, nustatytą pagal tarptautinę teisę, ir
- e) atvirą jūrą.

2. Ši direktyva taikoma teršiančių medžiagų išmetimui iš bet kurio laivo, neatsižvelgiant į jo vėliavą, išskyrus karo laivus, pagalbinius karo laivyno laivus arba kitus valstybei nuosavybės teise priklausančius ar jos eksploatuojamus ir tuo metu vien nekomercine valstybės veikla užsiimančius laivus.

4 straipsnis

Pažeidimai

Valstybės narės užtikrina, kad teršiančių medžiagų išmetimas iš laivų į bet kurią iš 3 straipsnio 1 dalyje paminėtų teritorijų būtų laikomas pažeidimu, jei tai padaroma tyčia, dėl nusikalstamo pasitikėjimo ar nusikalstamo nerūpestingumo. Šie pažeidimai pagal šią direktyvą papildantį Pamatinį sprendimą 2005/667/TVR ir susiklosčius jame numatytoms aplinkybėms laikomi baudžiamaisiais nusižengimais.

5 straipsnis

Išimtys

1. Teršiančių medžiagų išmetimas į bet kurią iš 3 straipsnio 1 dalyje paminėtų teritorijų nelaikomas pažeidimu, jei jis tenkina Marpol 73/78 I priedo 9, 10 taisyklėse, 11 taisyklės a arba c punktuose ar II priedo 5 taisyklės arba 6 taisyklės a arba c punktuose išdėstytas sąlygas.

2. Teršiančių medžiagų išmetimas į 3 straipsnio 1 dalies c, d ir e punktuose paminėtas teritorijas nelaikomas savininko, kapitono ar kapitono atsakomybe veikiančios igulos padarytu pažeidimu, jei jis tenkina Marpol 73/78 I priedo 11 taisyklės b punkte arba II priedo 6 taisyklės b punkte išdėstytas sąlygas.

6 straipsnis

Valstybės narės uoste esantiems laivams taikomos vykdymo priemonės

1. Jei dėl neatitikimų ar informacijos kyla įtarimų, jog valstybės narės uoste ar pakrantės terminale savanoriškai esantis laivas užsiėmė ar užsiima teršiančių medžiagų išmetimu į bet kurią iš 3 straipsnio 1 dalyje paminėtų teritorijų, ta valstybė narė užtikrina, kad pagal jos nacionalinę teisę būtų atliktas atitinkamas patikrinimas atsižvelgiant į atitinkamas Tarptautinės jūrų organizacijos (TJO) priimtas rekomendacijas.

2. Jei atlikus 1 dalyje paminėtą patikrinimą atskleidžiami faktai, galintys parodyti pažeidimą, kaip apibrėžta 4 straipsnyje, apie tai informuojamos tos valstybės narės ir laivo vėliavos valstybės kompetentingos institucijos.

7 straipsnis

Pakrantės valstybių taikomos vykdymo priemonės tranzitu plaukiantiems laivams

1. Jei įtariamas teršiančių medžiagų išmetimas į 3 straipsnio 1 dalies b, c, d ar e punktuose paminėtas teritorijas, o tokiu išmetimu įtariamas laivas neįplaukia į valstybės narės, turinčios informacijos apie įtariamą išmetimą, uostą, taikomos šios priemonės:

a) jei kitas šio laivo įplaukimo uostas yra kitoje valstybėje narėje, atitinkamos valstybės narės glaudžiai bendradarbiauja atlikdamos 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą patikrinimą ir priimdamos sprendimą dėl tokiems išmetimams taikomų atitinkamų priemonių;

b) jei kitas šio laivo įplaukimo uostas yra Bendrijai nepriklausančios valstybės uostas, valstybė narė imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad kitas šio laivo įplaukimo uostas būtų informuotas apie įtariamą išmetimą, ir reikalauja, kad kito įplaukimo uosto valstybė imtųsi tokiems išmetimams taikomų atitinkamų priemonių.

2. Kai turima aiškių objektyvių įrodymų, kad 3 straipsnio 1 dalies b arba d punktuose paminėtose teritorijose plaukiojantis laivas 3 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytoje teritorijoje padarė pažeidimą, susijusį su išmetimu, padariusiu didelės žalos arba dėl kurio gali kilti didelės žalos pavojus atitinkamos valstybės narės pakrantei ar jos susijusiems interesams, arba 3 straipsnio 1 dalies b arba d punktuose paminėtų teritorijų ištekliams, ta valstybė, laikydamosi 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos XII dalies 7 skyriaus ir, jei įrodymai tai pateisina, perduoda klausimą savo kompetentingoms institucijoms, siekdama pradėti teisminį nagrinėjimą, įskaitant laivo sulaikymą, pagal savo nacionalinę teisę.

3. Bet kuriuo atveju informuojamos laivo vėliavos valstybės institucijos.

8 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad už pažeidimus pagal 4 straipsnį būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios sankcijos, kurios gali apimti baudžiamąsias ar administracines sankcijas.

2. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad 1 dalyje nurodytos sankcijos būtų taikomos bet kuriam už pažeidimą pagal 4 straipsnį atsakingam asmeniui.

9 straipsnis

Tarptautinės teisės laikymasis

Valstybės narės šios direktyvos nuostatas taiko nei formaliai, nei faktiškai nediskriminuodamos užsienio laivų ir laikydamosi taikomos tarptautinės teisės, įskaitant 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos XII dalies 7 skyrių, ir nedelsdamos praneša laivo vėliavos valstybei bei kitoms atitinkamoms valstybėms apie priemones, kurių buvo imtasi pagal šią direktyvą.

10 straipsnis

Papildomos priemonės

1. Taikydamos šią direktyvą, valstybės narės ir Komisija bendradarbiauja, atitinkamais atvejais glaudžiai bendradarbiaudamos su Europos jūrų saugumo agentūra ir atsižvelgdamos į reagavimo į atsitiktinę arba tyčinę jūrų taršą veiksmų

programą, nustatytą Sprendimu Nr. 2850/2000/EB ⁽¹⁾ bei, jei tinkama, į Direktyvos 2000/59/EB įgyvendinimą, siekiant:

a) sukurti veiksmingam šios direktyvos įgyvendinimui būtinas informacijos sistemas;

b) nustatyti bendrą praktiką ir gaires, pagrįstas tarptautiniu lygiu taikoma praktika ir gairėmis, pirmiausia skirtas:

— laivų, išmetančių teršiančias medžiagas pažeidžiant šią direktyvą, stebėjimui ir išankstiniam identifikavimui, prireikus įskaitant laive esančią stebėjimo įrangą;

— patikimiems teršiančių medžiagų jūroje aptikimo ir priskyrimo konkrečiam laivui metodams; ir

— veiksmingam šios direktyvos vykdymui.

2. Remiantis Reglamente (EB) Nr. 1406/2002 nustatytais užduotimis, Europos jūrų saugumo agentūra:

a) dirba kartu su valstybėmis narėmis ieškodama techninių sprendimų ir teikdama su šios direktyvos įgyvendinimu susijusią techninę pagalbą atliekant veiksmus, pvz., ieškant teršiančių medžiagų išmetimo vietų, pasitelkus palydovines stebėjimo ir sekimo priemones;

b) padeda Komisijai įgyvendinti šią direktyvą, tame tarpe, jei tinkama, lankydamosi valstybėse narėse, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 1406/2002 3 straipsnyje.

11 straipsnis

Igyvendinamumo tyrimas

Komisija iki 2006 m. pabaigos Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia įgyvendinamumo tyrimą dėl Europos pakrančių apsaugos tarnybų veiklos taršos prevencijos ir kovos su ja srityje, kuriame būtų aiškiai pristatomos išlaidos ir nauda.

12 straipsnis

Ataskaitų pateikimas

Kas treji metai valstybės narės pateikia Komisijai ataskaitą apie tai, kaip kompetentingos institucijos taiko šią direktyvą. Remdamasi šiomis ataskaitomis, Komisija pateikia Bendrijos pranešimą Europos Parlamentui ir Tarybai. Šiame pranešime Komisija įvertina *inter alia*, ar pageidautina peržiūrėti arba išplėsti šios direktyvos taikymo sritį. Ji taip pat išdėsto valstybių narių teismų praktikos raidą ir apsvaisto galimybę sukurti viešą tokios teismų praktikos duomenų bazę.

⁽¹⁾ 2000 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 2850/2000/EB, nustatantis Bendrijos bendradarbiavimo atsitiktinės arba tyčinės jūros taršos srityje pagrindus (OL L 332, 2000 12 28, p. 1). Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 787/2004/EB (OL L 138, 2004 4 30, p. 12).

13 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komitetas (COSS), įsteigtas 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2099/2002 ⁽¹⁾ 3 straipsniu.

2. Jei daroma nuoroda į šį straipsnį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nurodytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

14 straipsnis

Informacijos teikimas

Komisija reguliariai informuoja pagal 2000 m. gruodžio 20 d. Sprendimo Nr. 2850/2000/EB 4 straipsnį įsteigtą komitetą apie siūlomas priemones ar kitą atitinkamą veiklą, susijusią su reaguavimu į jūrų taršą.

15 straipsnis

Pakeitimų procedūra

Pagal Reglamento (EB) Nr. 2099/2002 5 straipsnį ir laikantis šios direktyvos 13 straipsnyje nustatytos tvarkos, COSS gali neįtraukti Marpol 73/78 pakeitimų į šios direktyvos taikymo sritį.

16 straipsnis

Igyvendinimas

Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2007 m. kovo 1 d., įgyvendina šią direktyvą, ir apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

18 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre, 2005 m. rugsėjo 7 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu

Pirmininkas

C. CLARKE

⁽¹⁾ OL L 324, 2002 11 29, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 415/2004 (OL L 68, 2004 3 6, p. 10).

PRIEDAS

Informuoti skirta Marpol 73/78 taisyklių, susijusių su 2 straipsnio 2 punkte nurodytų naftos ir nuodingų skystų medžiagų išmetimu, santrauka**I dalis: Nafta (Marpol 73/78 I priedas)**

Marpol 73/78 I priede „nafta“ – tai nafta bet kokių pavidalų, įskaitant žaliavinę naftą, mazutą, naftos nuosėdas, atliekas ir perdirbtus produktus (išskyrus naftos chemijos produktus, kuriems taikomos Marpol 73/78 II priedo nuostatos), o „naftingas mišinys“ – tai bet kokią naftos kiekį turintis mišinys.

Atitinkamų Marpol 73/78 I priedo nuostatų ištraukos:

9 taisyklė: Naftos išmetimo kontrolė

1. Laikantis šio priedo 10 ir 11 taisyklių nuostatų ir šios taisyklės 2 dalies, iš laivų, kuriems taikomas šis priedas, draudžiama į jūrą išmesti naftą ar naftingus mišinius, išskyrus atvejus, kai įvykdomos visos šios sąlygos:

a) naftos tanklaivio atveju, išskyrus šios dalies b punkte numatytus atvejus:

i) tanklaivis nėra specialioje zonoje;

ii) nuo artimiausio kranto tanklaivis nutolęs daugiau nei 50 jūrmylių;

iii) tanklaivis plaukia toliau;

iv) naftos išmetimas vienu metu neviršija 30 litrų jūrmylei;

v) esamų tanklaivių atveju bendras į jūrą išmestos naftos kiekis neviršija 1/15 000 bendro konkretaus krovinio, kurio dalį sudarė likučiai, dydžio, o naujų tanklaivių atveju – 1/30 000 bendro konkretaus krovinio, kurio dalį sudarė likučiai, dydžio ir

vi) tanklaivyje veikia naftos išmetimo stebėjimo ir kontrolės sistema ir naudojami nuotekų bako įrengimai, kaip reikalaujama šio priedo 15 taisyklėje.

b) 400 tonų ir didesnės bendrosios talpos laivo, išskyrus naftos tanklaivius, atveju ir naftos tanklaivio su mašinų skyriaus triumais, išskyrus krovinių siurblines, jeigu nuotekos iš jų nėra sumaišytos su naftos krovinio likučiais, atveju:

i) laivas nėra specialioje zonoje;

ii) laivas plaukia toliau;

iii) naftos kiekis nepraskiestose nuotekose neviršija 15 ppm ir

iv) laive veikia (stebėjimo, kontrolės ir filtravimo įranga), kaip reikalaujama šio priedo 16 taisyklėje.

2. Mažesnės nei 400 tonų bendrosios talpos laivo, išskyrus naftos tanklaivius, jam esant už specialios zonos ribų, atveju, (laivo vėliavos valstybės) administracija užtikrina, kad, kiek tai įmanoma ir pagrįsta, jame būtų įrenginių, kurie leistų naftos likučius laikyti laive ir juos išleisti į priėmimo įrenginius arba jūrą laikantis šios taisyklės 1 dalies b punkto reikalavimų.

3. (...)

4. Šios taisyklės 1 dalies nuostatos netaikomos švaraus ar izoliuotojo balasto arba neperdirbtų naftingų mišinių, kurių nepraskiedus naftos kiekis juose neviršija 15 ppm ir kurie nėra susidarę krovinių siurblinėse bei nėra sumaišyti su naftos krovinio likučiais, išmetimui.

5. Išmetant likučius į jūrą, juose neturi būti chemikalų ar kitokių medžiagų tokiais kiekiais ar tokios koncentracijos, kurie yra pavojingi jūros aplinkai, arba chemikalų ar kitokių medžiagų, naudojamų siekiant apeiti šioje taisyklėje nurodytas išmetimo sąlygas.

6. Naftos likučiai, kurie laikantis šios taisyklės 1, 2 ir 4 dalių negali būti išmesti į jūrą, laikomi laive arba išleidžiami į priėmimo įrenginius.

7. (...)

10 taisyklė: Teršimo nafta iš laivų, jiems esant specialiose zonose, prevencijos metodai

1. Šiame priede specialios zonos – tai Viduržemio jūros baseinas, Baltijos jūros baseinas, Juodosios jūros baseinas, Raudonosios jūros baseinas, „įlankų zonos“, Adeno įlankos zona, Antarkties zona ir Šiaurės vakarų Europos vandenys, (kaip apibrėžta ir nurodyta toliau).
2. Atsižvelgiant į šio priedo 11 taisyklės nuostatas:
 - a) Iš bet kokių naftos tanklaivių ar bet kokių 400 tonų ar didesnės bendrosios talpos laivų, išskyrus naftos tanklaivius, jiems esant specialioje zonoje, draudžiama į jūrą išmesti naftą ar naftingus mišinius. (...)
 - b) (...) Iš bet kokių mažesnės nei 400 tonų bendrosios talpos laivų, išskyrus naftos tanklaivius, jiems esant specialioje zonoje, draudžiama į jūrą išmesti naftą ar naftingus mišinius, išskyrus atvejus, kai naftos kiekis nepraskiestose nuotekose neviršija 15 ppm.
3. a) Šios taisyklės 2 dalies nuostatos netaikomos švaraus ar izoliuotojo balasto išmetimui.
 - b) Šios taisyklės 2 dalies a punkto nuostatos netaikomos perdirbto triumo vandens išmetimui iš mašinų skyriaus, jeigu įvykdomos visos šios sąlygos:
 - i) triumo vanduo nėra iš krovinių siurblių;
 - ii) triumo vanduo nesumaišytas su naftos krovinio likučiais;
 - iii) laivas plaukia toliau;
 - iv) naftos kiekis nepraskiestose nuotekose neviršija 15 ppm;
 - v) laive veikia šio priedo 16 taisyklės 5 dalį atitinkanti naftos filtravimo įranga ir
 - vi) filtravimo sistemoje įrengtas stabdymo įrenginys, užtikrinantis, kad išmetimas būtų automatiškai sustabdomas, kai naftos kiekis nuotekose viršija 15 ppm.
4. a) Išmetant likučius į jūrą, juose neturi būti chemikalų ar kitokių medžiagų tokiais kiekiais ar tokios koncentracijos, kurie yra pavojingi jūros aplinkai, arba chemikalų ar kitokių medžiagų, naudojamų siekiant apeiti šioje taisyklėje nurodytas išmetimo sąlygas.
 - b) Naftos likučiai, kurie laikantis šios taisyklės 2 ar 3 dalies negali būti išmesti į jūrą, laikomi laive arba išleidžiami į priėmimo įrenginius.
5. Nė viena šios taisyklės nuostata nedraudžia iš laivo, kuris tik dalį reiso vykdo specialioje zonoje, atlikti išmetimą už specialios zonos ribų, laikantis šio priedo 9 taisyklės.
6. (...)
7. (...)
8. (...)

11 taisyklė: Išimtytys

Šio priedo 9 ir 10 taisyklės netaikomos:

- a) naftos ar naftingų mišinių išmetimui į jūrą, kuris būtinas laivo saugumui užtikrinti ar žmogaus gyvybei jūroje išgelbėti, arba
- b) naftos ar naftingų mišinių išmetimui į jūrą dėl laivo ar jo prietaisų gedimo:
 - i) jeigu įvykus gedimui ar nustačius išmetimą buvo imtasi visų įmanomų atsargos priemonių išmetimui išvengti arba sumažinti jį iki minimumo ir
 - ii) išskyrus atvejus, kai savininkas arba kapitonas veikė ketindamas pakenkti arba nusikalstamai pasitikėdamas ir žinodamas, kad gali būti padaryta žala arba

- c) naftos turinčių medžiagų išmetimui į jūrą, kuriam pritarė (laivo vėliavos valstybės) administracija, kai tai daroma kovojant su konkrečiomis taršą sukeliančiomis avarijomis, siekiant iki minimumo sumažinti taršos padarytą žalą. Bet kokiam tokiam išmetimui turi pritarti ta Vyriausybė, į kurios jurisdikciją galėtų patekti toks išmetimas.

II dalis: Nuodingos skystos medžiagos (Marpol 73/78 II priedas)

Atitinkamų Marpol 73/78 II priedo nuostatų ištraukos:

3 taisyklė: Nuodingų skystų medžiagų klasifikavimas ir sąrašas

1. Šio priedo taisyklėse nuodingos skystos medžiagos skirstomos į šias keturias kategorijas:

- a) A kategorija: Nuodingos skystos medžiagos, kurios, išmestos į jūrą išvalius cisternas ar iškrovus balastą, keltų didelį pavojų jūros ištekliais ar žmonių sveikatai, arba smarkiai pakenktų žmonėms jūros teikiamoms galimybėms, arba kitaip kliudytų teisėtai naudotis jūra, ir todėl būtų pateisinamas griežtesnį kovos su tarša priemonių taikymas.
- b) B kategorija: Nuodingos skystos medžiagos, kurios, išmestos į jūrą išvalius cisternas ar iškrovus balastą, keltų pavojų jūros ištekliais ar žmonių sveikatai, arba pakenktų žmonėms jūros teikiamoms galimybėms, arba kitaip kliudytų teisėtai naudotis jūra, ir todėl būtų pateisinamas specialių kovos su tarša priemonių taikymas.
- c) C kategorija: Nuodingos skystos medžiagos, kurios, išmestos į jūrą išvalius cisternas ar iškrovus balastą, keltų nedidelį pavojų jūros ištekliais ar žmonių sveikatai, arba nesmarkiai pakenktų žmonėms jūros teikiamoms galimybėms, arba kitaip kliudytų teisėtai naudotis jūra, ir todėl reikėtų specialių eksploatavimo sąlygų.
- d) D kategorija: Nuodingos skystos medžiagos, kurios, išmestos į jūrą išvalius cisternas ar iškrovus balastą, keltų akivaizdų pavojų jūros ištekliais ar žmonių sveikatai, arba minimaliai pakenktų žmonėms jūros teikiamoms galimybėms, arba kitaip kliudytų teisėtai naudotis jūra, ir todėl reikėtų tam tikrų su eksploatavimo sąlygomis susijusių atsargumo priemonių.

2. (...)

3. (...)

4. (...)

(Tolesnės medžiagų klasifikavimo gairės, įskaitant suklasifikuotų medžiagų sąrašą, pateikiamos 3 taisyklės 2–4 dalyse ir 4 taisyklėje bei Marpol 73/78 II priedo priedėliuose).

5 taisyklė: Nuodingų skystų medžiagų išmetimas

A, B ir C kategorijų medžiagos už specialių zonų ribų ir D kategorijos medžiagos visose zonose

Atsižvelgiant į šio priedo 6 taisyklės (...) nuostatas:

1. Draudžiama į jūrą išmesti šio priedo 3 taisyklės 1 dalies a punkte apibrėžtas A kategorijos medžiagas arba laikinai šiai kategorijai priskirtas medžiagas, arba balasto vandenį, cisternų paplavas, arba kitus likučius ar mišinius, turinčius tokių medžiagų. Jei cisternas, kuriose yra tokių medžiagų ar mišinių, reikia išplauti, susidarę likučiai leidžiami į priėmimo įrenginį tol, kol medžiagos koncentracija tokio įrenginio nuotekose nepasiekia 0,1 % masės arba yra mažesnė ir kol cisterna neištuštėja, išskyrus geltonąjį ar baltąjį fosforą, kurio likutinė koncentracija yra 0,01 % masės. Bet koks vėliau į cisterną įleistas vanduo gali būti išmestas į jūrą, kai įvykdomos visos šios sąlygos:
 - a) laivas plaukia toliau ne mažesniu kaip 7 mazgų greičiu savaeigių laivų atveju ar ne mažesniu kaip 4 mazgų greičiu nesavaeigių laivų atveju;
 - b) išmetama žemiau vaterlinijos, atsižvelgiant į jūros vandens imtuvo angos vietą, ir
 - c) išmetama ne mažiau kaip 12 jūrmylių atstumu nuo artimiausio kranto ir ne mažesniame nei 25 m gylyje.

2. Draudžiama į jūrą išmesti šio priedo 3 taisyklės 1 dalies b punkte apibrėžtas B kategorijos medžiagas arba laikinai šiai kategorijai priskirtas medžiagas, arba balasto vandenį, cisternų paplavas, arba kitus likučius ar mišinius, turinčius tokių medžiagų, išskyrus atvejus, kai įvykdomos visos šios sąlygos:
- a) laivas plaukia toliau ne mažesniu kaip 7 mazgų greičiu savaeigių laivų atveju arba ne mažesniu kaip 4 mazgų greičiu nesavaeigių laivų atveju;
 - b) išmetimo procedūros ir priemonės yra patvirtintos (laivo vėliavos valstybės) administracijos. Tokios procedūros ir priemonės remiasi (TJO) parengtais standartais ir užtikrina, kad nuotekų išmetimo koncentracija ir norma būtų tokia, kad medžiagos koncentracija užpakalinės laivo dalies kilvateryje neviršytų 1 ppm;
 - c) didžiausias iš kiekvienos cisternos ir su ja susijusios vamzdinių sistemos išmestas krovinio kiekis neviršija didžiausio kiekio, patvirtinto pagal šios dalies b punkte nurodytas procedūras, kuris jokių būdu neviršija didesnio iš šių dydžių: 1 m³ arba 1/3 000 cisternos tūrio kubiniais metrais;
 - d) išmetama žemiau vaterlinijos, atsižvelgiant į jūros vandens imtuvo vietą, ir
 - e) išmetama ne mažiau kaip 12 jūrmylių atstumu nuo artimiausio kranto ir ne mažesniame nei 25 m gylyje.
3. Draudžiama į jūrą išmesti šio priedo 3 taisyklės 1 dalies c punkte apibrėžtas C kategorijos medžiagas arba laikinai šiai kategorijai priskirtas medžiagas, arba balasto vandenį, cisternų paplavas, arba kitus likučius ar mišinius, turinčius tokių medžiagų, išskyrus atvejus, kai įvykdomos visos šios sąlygos:
- a) laivas plaukia toliau ne mažesniu kaip 7 mazgų greičiu savaeigių laivų atveju ar ne mažesniu kaip 4 mazgų greičiu nesavaeigių laivų atveju;
 - b) išmetimo procedūros ir priemonės yra patvirtintos (laivo vėliavos valstybės) administracijos. Tokios procedūros ir priemonės remiasi (TJO) parengtais standartais ir užtikrina, kad nuotekų išmetimo koncentracija ir norma būtų tokia, kad medžiagos koncentracija užpakalinės laivo dalies kilvateryje neviršytų 10 ppm;
 - c) didžiausias iš kiekvienos cisternos ir su ja susijusios vamzdinių sistemos išmestas krovinio kiekis neviršija didžiausio kiekio, patvirtinto pagal šios dalies b punkte nurodytas procedūras, kuris jokių būdu neviršija didesnio iš šių dydžių: 3 m³ arba 1/1 000 cisternos tūrio kubiniais metrais;
 - d) išmetama žemiau vaterlinijos, atsižvelgiant į jūros vandens imtuvo vietą, ir
 - e) išmetama ne mažiau kaip 12 jūrmylių atstumu nuo artimiausio kranto ir ne mažesniame nei 25 m gylyje.
4. Draudžiama į jūrą išmesti šio priedo 3 taisyklės 1 dalies d punkte apibrėžtas D kategorijos medžiagas arba laikinai šiai kategorijai priskirtas medžiagas, arba balasto vandenį, cisternų paplavas, arba kitus likučius ar mišinius, turinčius tokių medžiagų, išskyrus atvejus, kai įvykdomos visos šios sąlygos:
- a) laivas plaukia toliau ne mažesniu kaip 7 mazgų greičiu savaeigių laivų atveju ar ne mažesniu kaip 4 mazgų greičiu nesavaeigių laivų atveju;
 - b) tokių mišinių koncentracija yra ne didesnė už vieną dalį medžiagos, tenkančią dešimčiai dalių vandens, ir
 - c) išmetama ne mažiau kaip 12 jūrmylių atstumu nuo artimiausio kranto.
5. (Laivo vėliavos valstybės) administracijos patvirtintos ventiliacijos procedūros gali būti naudojamos krovinio likučiams iš cisternos pašalinti. Tokios procedūros remiasi (TJO) parengtais standartais. Bet koks vėliau į cisterną įleistas vanduo laikomas švairiu ir jam netaikomos šios taisyklės 1, 2, 3 ar 4 dalys.
6. Draudžiama į jūrą išmesti medžiagas, kurios nėra suklasifikuotos, laikinai suklasifikuotos ar įvertintos pagal šio priedo 4 taisyklės 1 dalį, arba balasto vandenį, cisternų paplavas, arba kitus likučius ar mišinius, turinčius tokių medžiagų.

A, B ir C kategorijų medžiagos specialiose zonose (kaip nurodyta Marpol 73/78 II priedo 1 taisyklėje, įskaitant Baltijos jūrą)

Atsižvelgiant į šio priedo 6 taisyklės (...) nuostatas:

7. Draudžiama į jūrą išmesti šio priedo 3 taisyklės 1 dalies a punkte apibrėžtas A kategorijos medžiagas ar laikinai šiai kategorijai priskirtas medžiagas, arba balasto vandenį, cisternų paplavas, arba kitus likučius ar mišinius, turinčius tokių medžiagų. Jei cisternas, kuriose yra tokių medžiagų ar mišinių, reikia išplauti, susidarę likučiai leidžiami į priėmimo įrenginį, kurį pagal šio priedo 7 taisyklę parūpina su specialia zona besiribojančios valstybės, tol, kol medžiagos koncentracija tokio įrenginio nuotekose nepasiekia 0,05 % masės arba yra mažesnė ir kol cisterna neištuštėja, išskyrus geltonąjį ar baltąjį fosforą, kurio likutinė koncentracija yra 0,005 % masės. Bet koks vėliau į cisterną įleistas vanduo gali būti išmestas į jūrą, kai įvykdomos visos šios sąlygos:

a) laivas plaukia toliau ne mažesniu kaip 7 mazgų greičiu savaeigių laivų atveju ar ne mažesniu kaip 4 mazgų greičiu nesavaeigių laivų atveju;

b) išmetama žemiau vaterlinijos, atsižvelgiant į jūros vandens imtuvo vietą, ir

c) išmetama ne mažiau kaip 12 jūrmylių atstumu nuo artimiausio kranto ir ne mažesniame nei 25 m gylyje.

8. Draudžiama į jūrą išmesti šio priedo 3 taisyklės 1 dalies b punkte apibrėžtas B kategorijos medžiagas arba laikinai šiai kategorijai priskirtas medžiagas, arba balasto vandenį, vandenį po cisternų plovimo, arba kitus likučius ar mišinius, turinčius tokių medžiagų, išskyrus atvejus, kai įvykdomos visos šios sąlygos:

a) cisterna buvo iš anksto išplauta pagal (laivo vėliavos valstybės) administracijos patvirtintą procedūrą ir remiantis (TJO) parengtais standartais, o atsiradusios cisternos paplavos buvo išleistos į priėmimo įrenginį;

b) laivas plaukia toliau ne mažesniu kaip 7 mazgų greičiu savaeigių laivų atveju ar ne mažesniu kaip 4 mazgų greičiu nesavaeigių laivų atveju;

c) išmetimo ir plovimo procedūros ir priemonės yra patvirtintos (laivo vėliavos valstybės) administracijos. Tokios procedūros ir priemonės remiasi (TJO) parengtais standartais ir užtikrina, kad nuotekų išmetimo koncentracija ir norma būtų tokia, kad medžiagos koncentracija užpakalinės laivo dalies kilvateryje neviršytų 1 ppm;

d) išmetama žemiau vaterlinijos, atsižvelgiant į jūros vandens imtuvo vietą, ir

e) išmetama ne mažiau kaip 12 jūrmylių atstumu nuo artimiausio kranto ir ne mažesniame nei 25 m gylyje.

9. Draudžiama į jūrą išmesti šio priedo 3 taisyklės 1 dalies c punkte apibrėžtas C kategorijos medžiagas arba laikinai šiai kategorijai priskirtas medžiagas, arba balasto vandenį, cisternų paplavas, arba kitus likučius ar mišinius, turinčius tokių medžiagų, išskyrus atvejus, kai įvykdomos visos šios sąlygos:

a) laivas plaukia toliau ne mažesniu kaip 7 mazgų greičiu savaeigių laivų atveju ar ne mažesniu kaip 4 mazgų greičiu nesavaeigių laivų atveju;

b) išmetimo procedūros ir priemonės yra patvirtintos [laivo vėliavos valstybės] administracijos. Tokios procedūros ir priemonės remiasi [TJO] parengtais standartais ir užtikrina, kad nuotekų išmetimo koncentracija ir norma būtų tokia, kad medžiagos koncentracija užpakalinės laivo dalies kilvateryje neviršytų 1 ppm;

c) didžiausias iš kiekvienos cisternos ir su ja susijusios vamzdynų sistemos išmestas krovinio kiekis neviršija didžiausio kiekio, patvirtinto pagal šios dalies b punkte nurodytas procedūras, kuris jokių būdu neviršija didesnio iš šių dydžių: 1 m³ arba 1/3 000 cisternos tūrio kubiniais metrais;

- d) išmetama žemiau vaterlinijos, atsižvelgiant į jūros vandens imtuvo vietą, ir
 - e) išmetama ne mažiau kaip 12 jūrmylių atstumu nuo artimiausio kranto ir ne mažesniame nei 25 m gylyje.
10. (Laivo vėliavos valstybės) administracijos patvirtintos ventiliacijos procedūros gali būti naudojamos krovinio likučiams iš cisternos pašalinti. Tokios procedūros remiasi (TJO) parengtais standartais. Bet koks vėliau į cisterną įleistas vanduo laikomas švairiu ir jam netaikomos šios taisyklės 7, 8 ar 9 dalys.
 11. Draudžiama į jūrą išmesti medžiagas, kurios nėra suklasifikuotos, laikinai suklasifikuotos ar įvertintos pagal šio priedo 4 taisyklės 1 dalį, arba balasto vandenį, cisternų paplavas, arba kitus likučius ar mišinius, turinčius tokių medžiagų.
 12. Nė viena šios taisyklės nuostata nedraudžia laive laikyti B arba C kategorijų krovinių likučius ir išmesti jų į jūrą už specialios zonos ribų, atitinkamai laikantis šios taisyklės 2 ar 3 dalies.

6 taisyklė: Išimtys

Šio priedo 5 taisyklė netaikoma:

- a) nuodingų skystų medžiagų ar tokių medžiagų turinčių mišinių išmetimui į jūrą, kuris būtinas laivo saugumui užtikrinti ar gyvybei jūroje išgelbėti, arba
 - b) nuodingų skystų medžiagų ar tokių medžiagų turinčių mišinių išmetimui į jūrą dėl laivo ar jo prietaisų gedimo:
 - i) jeigu įvykus gedimui ar nustačius išmetimą buvo imtasi visų įmanomų atsargos priemonių išmetimui išvengti arba sumažinti jį iki minimumo ir
 - ii) išskyrus atvejus, kai savininkas arba kapitonas veikė ketindamas pakenkti arba nusikalstamai pasitikėdamas ir žinodamas, kad gali būti padaryta žala, arba
 - c) nuodingų skystų medžiagų arba tokių medžiagų turinčių mišinių išmetimui į jūrą, kuriam pritarė (laivo vėliavos valstybės) administracija, kai tai daroma kovojant su konkrečiomis taršą sukeliančiomis avarijomis, siekiant iki minimumo sumažinti taršos padarytą žalą. Bet kokiam tokiam išmetimui turi pritarti ta Vyriausybė, į kurios jurisdikciją galėtų patekti toks išmetimas.
-